

Peter Skov-Jakobsens prædiken ved Ukraine-gudstjeneste i Holmens Kirke

Taler

Peter Henrik Skov-Jakobsen
Biskop

Dato

24. februar 2026

Sted

Holmens Kirke

Omstændigheder

Prædikenen er holdt i forbindelse med 4-årsdagen for Ruslands invasion af Ukraine.

Ved samme lejlighed talte blandt andre Folketingets formand Søren Gade og Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, og de to ukrainske præster Sergiy Berezchnoy og Vasyl Tykhovych bad en bøn ved altret.

Salme

B.S. Ingemanns "Til himlene rækker din miskundhed, Gud",

- 1 Der skal nok være nogle der tænker, hvad bilder du dig egentlig ind at tale om at elske fjenden og bede for forfølgeren i denne situation?

- 5 Er det ikke bare et udslag af det sædvanlige, nemlig at religion er eventyr, glansbillede, forfjamskede klichéer?

Ham, som disse ord tilregnes, Jesus fra Nazareth, kendte virkeligheden bedre end godt. Hans samtid var rå. De politiske omstændigheder var præget af vold. En folketælling skulle ikke tjene nogen demografisk interesse.

10

Det handlede om at fylde kejserens skatkamre.

Det handlede om at gøre kejserens vasaller rige.

- 15 Det handlede ikke om at få skulle have for meget og færre for lidt.

- 20 Tværtimod! Det sædvanlige magtspil udfoldede sig foran deres øjne. Korsene rejste sig i mængder med torturerede og plagede mennesker. Der var så meget social raddenskab i samfundet. Mennesker med magt lod sig gerne korrumpere for indflydelsens skyld. Det stank også dengang fælt; men magten og indflydelsen lokkede.

Også dengang kendte man til at fodre offentligheden med løgnagtige

- 25 fortællinger og falske dokumenter - kun med en hensigt at forvirre og skabe en mistillid, der slører billedet i forhold til sandheden og som får virkeligheden til at drukne. Det er ikke noget nyt at sandheden kan være porøs over for et generalangreb fra løgn og mistillid som strategi.
- 30 I oktober 2025 rejste jeg sammen med den finske og svenske ærkebiskop, Norges preses og Islands biskop til Ukraine, hvor vi blev modtaget af den uafhængige Ortodokse Kirkes metropolit og den lille lutherske kirkes biskop. Aldrig skal jeg glemme de kærlige og taknemmelige stemmer og øjne, der mødte os, da vi forlod den tre timer lange liturgi på en af de store festdage. Jeg
- 35 indrømmer, at jeg ikke rigtig forstod taknemmeligheden. Det er jo ukrainerne, der kæmper kampen for demokrati og for retten til selvstændighed. Vi havde jo bare vovet os ind under de samme droner og missiler i tre dage, som de nu har levet med i fire år.
- 40 I Butja blev vi mindet om den massakre, der fandt sted i krigens første dage. Den lokale sognepræst viste os fotografier af de grusomme handlinger. De skar sig ind i erindringen og sidder der som sår og som vulkaner, hvor der kan sprøjte vrede og hævnthørst ud hele tiden. Grusomhederne havde en karakter, som jeg aldrig ville kunne beskrive. Jeg er bange for, at jeg ikke vil blive troet.
- 45 Krig efterlader frygtindgydende sår og en forståelig vrede. Der er noget der trænger dybt ind i os. Det kan være dybe følelser, tab, voldsomheder, euforisk lykke. Det kan ramme os og det kan ramme samfundet "det presses ind i dine gener, som derefter fører det videre fra generation til generation, og på den
- 50 måde former dem, der endnu ikke er født. Det er naturens lov. Viderefører begejstring, minder, erfaring og ulykker fra et liv til et andet, og i den forstand eksisterer nogle af os længe efter at vi er forsvundet, måske ovenikøbet fuldstændig glemt. Derfor findes fortiden altid i vores indre. Den er det store, usynlige og mystiske område som du nogle gange fornemmer i halvvågen
- 55 tilstand. Et kontinent med fjelde og have som konstant påvirker vejrliget og det skiftende lys i dit indre", sådan skriver den islandske forfatter Jón Kalman Stefansson i "Dit fravær er mørke". (Side 9).
- Der er tider, hvor man må gribe til våben og forsvare sig mod aggressorer. Der er
- 60 en daglig kamp, som bør finde sted for retsstat, for politisk ordentlighed, en kamp for det frie ord, for det frie samfund, hvor mennesker kan strides på ord og meninger. Kampen mod antisemitismens væsentligste mærke på vores

65 samfund er at efter Auschwitz og Anden Verdenskrig blev vi klar over, at der må
være en international retsorden. Det er det mindste vi skylder ofrene for
nazismens vulgære overfald på al menneskelighed. Der må være
menneskerettigheder!

70 Kristen tro er ikke et glansbillede og det er ikke et eventyr. Det er at være på vej
ind i en fremtid, hvor barmhjertigheden og sårbarheden, hvor sandheden og
tilgivelsen skal åbne for fremtiden.

Vi tror på det, selv om Golgata med alle sine henrettelser aldrig er forstummet.
Men trods døden, løgnet og uretfærdigheden – trods parolernes skingre brøl og
75 de periodiske politiske vanvidsytringer, tror vi ikke på, at vi skal lade os bremse
af livsforagt og ækel magtdemonstration og foragt for retsstaten.

Vi kommer med et håb, der får os til at se oceaner af muligheder. Vi har lært af
centrum i verdenshistorien, Jesus fra Nazareth, at Guds fremtid indeholder
80 menneskers og jordens fremtid. Hele tiden stopper vi op og spørger os i kampen
mod modmennesket, om vi virkelig vil være som ham eller om vi vil gribes af
troen på, at i tilgivelsen fødes der nye muligheder for menneskelighed - i
barmhjertigheden og i mådeholdet skabes der en visdom, der ikke kvæler vores
medfølelse og åbenhed. Opstandelse betyder at Guds rige er foran os, Guds nye
85 verden. Det håb stråler ind i vores hverdag og derfor betyder opstandelse også,
at vi protesterer mod uret og vold. Vi tror ikke på at noget menneske glemmes
heller ikke i masseødelæggelse og masseudryddelse. Vi tror på at de ansigtsløse,
dem der mistede deres identitet, at de igen får ansigt og identitet. For ikke at
blive grebet af hævnlysten og raseriet, for ikke at håbet skal dø, beder vi for vores
90 modstander og for fjenden.

Kilde

Manuskript er taget fra www.kobenhavnsstift.dk med tilladelse fra udgiver

95 Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Krigen i Ukraine 2014/2022-, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

100 <https://www.dansketaler.dk/tale/peter-skov-jakobsens-praediken-ved-ukraine-gudstjeneste-i-holmens-kirke>